

MAATALOUDEN TEHO-OHJELMAN TOIMENPIDEKORTIT

1. Navettahankkeiden eteenpäinvienti

- Pielisen Karjalan alueelle 5-6 suurta navettaa. Kartoitetaan avainhenkilöt, haetaan potentiaalisimmat. Perustetaan yhtiöt. Muodostetaan hallitukset. Kohdennetaan kaikkia mahdollisia resursseja (neuvonta, raha, "vapaat" pellot) näihin.
- Liikevaihdon lisäys: n. 1 200 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Investointikaista
- Aikajakso: 2015 - 2017
- Vastuutahot: Tuottajat, ItäMaito, maaseutupalvelut, rahoittajat ja ympäristöviranomaiset
- Jaottelutekijä: kiireellinen

2. Nurmiviljelyn "tuottavuusohjelma"

- Parannetaan nurmiviljelyn keskituotosta per. hehtaari 5 % erilaisilla toimenpiteillä, esim. salaojitus, viljavuustutkimus ja kalkitus. Pielisen Karjala on nurmiviljelyyn erikoistunut seutukunta eläintalouden takia. Ohjelmaa johtaa myös eläinmäärän kasvuun ja sitä kautta myös lisää liikevaihdon kasvuun.
- Liikevaihdon lisäys: Liikevaihdon/kannattavuuden tulosvaikutus 215 000€/vuosi (jos keskisato on 6500 kg ka/ha ja sitä nostetaan 325 kg ka/ha ja hinta on 0,19 €/kg ka, mahdollista jopa 8000 kg ka/ha) Perustelut: Otetaan pelloista vielä enemmän irti. Tullaan tässä asiassa Suomen parhaiksi.
- Toimenpidelaji: Kehittämiskaista
- Aikajakso: 2015 - 2019
- Vastuutahot: ProAgria, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: tärkeä

3. Viimeisen vakuuden rahasto Pielisen Karjalaan.

- Perustetaan vakuusmekanismi, joka jakaa max. 2 vuoden mittaisia vakuuksia a 250 000 €/kpl. Rahaston koko 1 miljoona euroa (Lieksa 33 %, Nurmes 33 % ja Valtimo 33 %). Idea on siis nopeasti kiertävät vakuudet, joita voidaan aina antaa uudelleen. Vastavakuutena 40 000 euron vakuustalletus. Tällä toimenpiteellä saataisiin ehkä yksi iso investointi maaliin per. 2 vuotta nykykeinoihin verrattuna. Liikevaihtovaikutus siis n. 400 000 €/v. Perustelut: Tällä työkalulla edistettäisiin neljää isoa investointia per. 2 vuotta. Vakuus olisi luonteeltaan rakennusajan ja käynnistysajan vakuus eli lyhytaikaisen rahoituksen työkalu. Kukaan ei ole vielä toteuttanut Suomessa tällaista nopeasti kiertävää vakuutta.
- Varmistettava, tarvitaanko EU:n hyväksyntää kyseiselle vakuudelle!
- Liikevaihdon lisäys: 400 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Kartoituskaista
- Aikajakso: 2015
- Vastuutahot: Kaupunki, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: kiireellinen

4. Sanktioinnin minimoinnin ohjelma

- Minimoidaan tukivalvonnasta aiheutuvat tukien menetykset. Nykyinen sanktiointikäytäntö on erittäin kohtuuton ja epäoikeudenmukainen, eikä ole mielestämme hyväksyttävän oikeusjärjestelmän mukainen. Tuenhakijalle seuraa samat sanktiot tekipä vahingon tahallaan tai ei. Selvitettävä mm. Mavi:sta, onko mahdollista toteuttaa YTA-alueen henkilökunnan voimin. Asiasta tiedotetaan tiloille mm. paikallislehtien ja tilakohtaisten tiedotteiden avulla. On selvitettävä vipu-palvelun, viljelysuunnitteluohjelmistojen ja viljavuuslaboratorioiden välisen yhteistyön mahdollisuudet maanäytteiden ottoon liittyen.
- Liikevaihdon lisäys: n. 100 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Hallintokaista
- Aikajakso: 2015
- Vastuutahot: Maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: Kiireellinen

5. Vasikat tuotantoeläimiksi

- Uuden 800 kasvatuspaikan lihanautatila, jossa väli- ja loppukasvatus. Tällä saadaan paikallisten navetoiden vasikat kasvatettua lihaksi ja kuljetusmatkat lyhenevät. Selvitetään riittävän jatkokasvatuskapasiteetin tarve Pielisen Karjalan alueelta. Kehitetään tilojen välistä yhteistyötä. 200 – 300 naudan yksikkö soveltuu hyvin esim. suuremman lypsykarjatilan yhteyteen.
- Liikevaihdon lisäys: 670 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Investointikaista
- Aikajakso: 2015
- Vastuutahot: Lihatalot, yrittäjäryhmä, maaseutupalvelut ympäristöhallinto
- Jaottelutekijä: erittäin tärkeä, tällä hetkellä suuri ongelma

6. Maidontuotannon tehostaminen

- Kehitetään maidontuotannon keinoja mm. tuotosseurannan ja kotieläinaineksen ajan tasalla pitämisen avulla, joilla saadaan lehmien keskituotos (1000 kg/eläin) ja eläinikäistuotos nousemaan.
- Liikevaihdon lisäys: 720 000 €/v. (1800 lehmää)
- Toimenpidelaji: Kehittämiskaista
- Aikajakso: 2016 -
- Vastuutahot: ProAgria, maaseutupalvelut, ItäMaito, Valio
- Jaottelutekijä: tärkeä, perusasioiden kuntoon laittamista

7. Tuotantorakentamisen koulutusohjelma ja maatilarakentamisen messut Pielisen Karjalaan

- Pielisen Karjala profiloituu navetta- yms. rakentamisen osaamispaikkakunnaksi Suomessa ja PKKY/AmoN erikoistuu tähän. Saadaan julkisuutta ja draivia. Rakentamisvaiheessa isompi osa rahoista jää taas omalle paikkakunnalle. Synergiaa rakennusalan ja teollisuuden kanssa, joka tekee tuotteita maataloille. Turvataan ja kehitetään olemassa olevan rakennusmassan peruskorjaamista ja vanhojen tilojen uudelleen suunnittelua kustannustehokkaasti. Koulutukseen- ja työssä oppimiseen panostaminen. Tämänhetkinen maatalousrakentaminen on, joko 1) ammattitaitoisten kirvesmiesporukoiden rakentamista kappaletavarasta tai 2) ammattitaitoisten kirvesmiesporukoiden avaimet käteen periaatteella rakentamiin kohteisiin. Esim. A-tuottajat, 250 paikkainen < 1000 m³ halliratkaisu.
- Liikevaihdon lisäys: 100 000 €/v.
 - o Perustelut: Imagollinen ja henkinen vaikutus
- Toimenpidelaji: Kehittämiskaista
- Aikajakso: 2016
- Vastuutahot: Maaseutupalvelut, PKKY/AmoNurmes, maatalousrakennusalan yritykset ja yrittäjät
- Jaottelutekijä: haasteellinen, mutta erittäin merkittävä juttu

8. Urakointi "10 000"

- Haetaan koneurakoinnin osalta maa- ja metsätaloudesta vielä jokin sektori, jolla on uinuvaa kehittämispotentiaalia. Esimerkiksi polttopuupalvelua omakotiasujille, terminaalipalveluja puuhiilitehtaalle, kurotinpalvelua rakentajille, mökkitalokkareita omakotitaloasujille, tieisännöitsijöitä tiekunnille yms. Ikäihmisten kotona asumisen ja hyvinvoinnin turvaaminen. Pätevyysvaatimus. Myös pienemmälle urakointikalustolle löytyy urakkakohteita. Ajetaan iäkkäämpi konekalusto loppuun, esim. yksityisteiden auraukset. Tavoitteena myydä 10 000 konetuntia lisää per. vuosi perinteisen alkutuotannon ulkopuolelle. Liikevaihdon lisäyspotentiaali voisi olla n. 400 000 €/v (hintana 40€/h). *Onko koneen tuntihinta ollenkaan oikea?* Perustelut: konekannan ja työvoiman ympärivuotinen käyttö.
- Liikevaihdon lisäys: n. 400 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Kartoituskaista
- Aikajakso: 2016
- Vastuutahot: Maaseutupalvelut, urakoitsijat
- Jaottelutekijä: tarpeellinen. Kalliit koneet tehokäyttöön

9. Kasvihuone

- Toteutuva puuhiilitehdas tuottaa ylimääräistä lämpöä ja sähköä sekä lämmintä vettä. Perustetaan iso kukkia kasvattava kasvihuone biohiiltämön lähinaapuriin. Ostaa lämmön ja sähkön ilman siirtomaksuja eli 50 %:n hintaetu. Liikevaihtoa lisää 400 000 €/v. Houkutellaan joku valmis kasvihuoneyrittäjä laajentamaan Nurmekseen esim. Venäjän ja Pohjois-Suomen markkinoiden asiakkaiden läheisyyden takia. Perustelut: Synerginen hanke, joka sisältyy Känkkäälän ideapapereihin. Erikoistutaan valoa vaativiin kasveihin kuten kukkiin, koska ne tarvitsevat valoa ja led-tekniikka kehittyi vauhdilla. Tehdään samalla selvitys mm. marjanviljelyn mahdollisuuksista alueellamme.
- Liikevaihdon lisäys: 400 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Investointikaista
- Aikajakso: 2017
- Vastuutahot: Pikes, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: erittäin tarpeellinen Pielisen Karjalalle

10. Pelto-osuuskunta, sis. salaojituksen

- Tilat jäseninä. Lannat levitetään lähipelloille. Nurmet lähipelloilta. Viljat kaukaisimmilta pelloilta. Näennäisviljelyn minimointi
- Liikevaihdon lisäys: n. 500 000 €/v
- Toimenpidelaji: Kehittämiskaista
- Aikajakso: 2017
- Vastuutahot: Ylä-Karjalan kehittäjät, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: selvitettävä

11. Yhteismetsien edistäminen

- Yhteismetsä tehostaa metsän taloudellista tuottoa pienentämällä yksikkökustannuksia ja lisäämällä hakkuumahdon hyödyntämisastetta. Yhteismetsän täytyy olla riittävän suuri, että siitä saataisiin paras mahdollinen taloudellinen hyöty. Perustamalla 10 000 hehtaarin yhteismetsän alueellemme, metsän tuoton hyödyntäminen paranee n. 30 %. Liikevaihdon ja kantorahatulojen lisäys n. 120 000 €/v. Perustelut: Parannetaan metsien taloudellista käyttöä ja otetaan irti kaikki mahdollinen potentiaali. Myös julkisten toimijoiden metsät pelissä (kunta, srk yms.)
- Liikevaihdon lisäys: 120 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Kehittämiskaista
- Aikajakso: 2017
- Vastuutahot: Metsäalan organisaatiot ja firmat, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: tehokas ja taloudellinen

12. Pellonraivaushanke "Kytösavu"

- Raivataan 150 hehtaaria kohdennetusti uutta peltoa kylälle, jossa lisäpeltoa tarvitaan, jottei peltoalan puute ole laajennuksen pullonkaula. Tämä mahdollistaa 150 nautayksikön lisäyksen. Suositellaan erityisesti yhteishankkeita suunnitteleville. Viljelykäyttöön soveltuvien metsäpohjien muuttaminen pelloiksi.
- Liikevaihdon lisäys: n. 480 000 €/v (noin 150 lypsylehmän tuotto) niin että 1-2 tilaa laajentaa yhteensä kahden lypsyrobotin verran. Perustelut: Pellot ja maidontuotantotilat eivät aivan kohtaa eli sovitetaan kapasiteetteja yhteen. Savun hajua Pielisen Karjalaan!
- Toimenpidelaji: Kartoituskaista
- Aikajakso: 2017
- Vastuutahot: Ylä-Karjalan kehittäjät, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: selvitettävä

13. Lomitus ja työvoiman vuokraus

- Lomitusjärjestelmien päivittäminen ja monipuolistaminen. Maaseutu- ja lomahallinnon neuvottelut. Lomituksen yhteistyöryhmän kokoontumiset. Yrittäjän jaksamiseen panostaminen. Burn outin välttäminen. Avun laajentaminen tilan muihinkin töihin.
- Liikevaihdon lisäys: n. 50 000 €/v
- Toimenpidelaji: Hallintokaista
- Aikajakso: 2017
- Vastuutahot: Ylä-Karjalan kehittäjät, maaseutupalvelut, lomahallinto
- Jaottelutekijä: selvitettävä

14. Peltoshiilitehdas "maamiehen hiili"

- Aletaan valmistaa peltoshiiltä rakeistamalla Nurmeksessa biohiiltämön hiilestä eli alle 10 %:n tehtaan hiilestä käytetäänkin peltoshiileksi. Maatilat perustavat yrityksen ja käyttävät hiiltä myös omilla rinnepelloillaan. Vahva synergia nurmiviljelyn kehittämiseen. Yritys myy peltoshiiltä 2000 tn/v., josta riittää n. 100 hehtaarille peltoa per. vuosi. Liikevaihtoa lisää 500 000 €/v. Perustelut: Ja taas lisää jalostusarvoa Nurmeksessa tehtävälle puuperäiselle tuotteelle. Kaikki eurot kotiin. Korvaa ostolannoitteita sitomalla ravinteita.
- Liikevaihdon lisäys: 500 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Investointikaista
- Aikajakso: 2018
- Vastuutahot: Pikes, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: hyödyllinen, taloudellinen

15. Metsänomistajien energiapuun toimitusrinki ”puurinki”

- Rinki toimittaa ja kilpailuttaa valtakunnallisesti energiapuuta 200 000 m³/v. Osa korjuusta tehdään omin konein. Myydään sekä pystyyn että tienvarteen tilanteen mukaan. Ringin osakkaat panevat omat metsänsä mallikuntoon. Tästä seuraa lisää liikevaihtoa n. 400 000 €/v. ja kantorahatuloa n. 1 200 000 €/v. Perustelut: Hyödynnetään muuttunutta metsälakia ja tehostetaan metsän käyttöä. Pannaan nuoret metsät kasvukuntoon.
- Liikevaihdon lisäys: n. 400 000 €/v. ja kantorahatuloa n. 1 200 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Kehittämiskaista
- Aikajakso: 2018
- Vastuutahot: Metsäalan organisaatiot ja firmat, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: erittäin tärkeä, huomattava liikevaihdon lisäys

16. A Iso peruna- ja vihannestila

- Luodaan alueellemme uusi ja/tai kehitetään olemassa olevia vihannekseen (peruna, sipuli, kaali, vaatimaton vuonansalaatti yms.) erikoistuneita isohkoja maatiloja. Kyseeseen voi tulla esim. kotieläintuotantonsa lopettanut maatila. Haetaan parhaat käytännöt meille. Haetaan mikroilmastoltaan kaikkein lämpimin pelto. Liikevaihtoa lisää 300 000 €/v (vaatii noin 40 ha:n peruna-alan). Perustelut: Näitä on muualla, mutta miksi niin vähän Pielisen Karjalassa?
- Liikevaihdon lisäys: 300 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Kartoituskaista
- Aikajakso: 2018
- Vastuutahot: ProAgria, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: kiireellinen

B Lähiruokaprojekti ”Green Food Pielisen Karjala”

- Eri konsernin toimijat (koulut ym. keittiöt) ottavat järvikalan ruokalistoilleen (mallia Kiuruvedeltä). Myös merkittävät kalan terveysvaikutukset. Kalan ohella marjat, sienet tai muut paikalliset tuotteet. Liikevaihtoa lisää n. 150 000 € ja raha jää omalle paikkakunnalle. Tämän toimenpiteen ajatuksena on jättää rahaa lisää omalle paikkakunnalle nyt kun EU:n kilpailutussäännökset höllentyvät mm. sosiaaliset ja ekologiset perustelut ovat hyväksytyjä julkisissa hankinnoissa. Kilpailutukseen perehtyminen omana huomionarvoisena asiana. Selvitetään mitä tuotteita on saatavana lähiseudulta ja kuinka paljon tuotteita tarvitaan paikallisille markkinoille lisää. Panostetaan myös terveysvaikutteisiin asioihin kuten pakuritee ja metsämarjat. Jokamiehen oikeudet huomioiden. Perustelut: Huomioidaan alueemme vahva elintarviketeollisuus.
- Liikevaihdon lisäys: 150 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Kehittämiskaista
- Aikajakso: 2019
- Vastuutahot: Pikes, Aiko, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: tärkeimpiä asioita saada kuntoon. Hyödyttää monia.

17. Erilainen eläintila

- Haetaan joku mahdollisuus metsän ja pellon rajapinnasta yhdelle suurelle eläintilalle, joka keskittyy kylmyyttä kestäviin eläimiin kuten lampaisiin, villisikoihin, vuohiin, mufloneihin, muntjakkeihin, peuroihin yms. Tila (n. 200 ha) olisi jopa valtakunnan mittakaavassa iso ja ei kilpailisi peltoalasta nautatilojen kanssa, koska käyttäisi paljon metsälaitumia. Joiltakin osin olisi myös jatkojalostusta tai maatilamatkailua tilalla. Tukee koko matkailuelinkeinoa. Ilmastomuutos suosii tätä mallia tulevaisuudessa, koska pensaskerroksen kasvu paranee ja talvi lyhenee.
- Liikevaihdon lisäys: 150 000 €/v. Perustelut: Näitä on muissa maissa, miksi ei Suomessa?
- Toimenpidelaji: Investointikaista
- Aikajakso: 2019
- Vastuutahot: Maa- ja metsätalouden organisaatiot, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: selvitettävä, järkevä

18. Metsästysmatkailun kapeat markkinaraot

- Haetaan metsästysmatkailusta lisätuloja kolmelle maatilamajoitusyritykselle. Keskitytään kapeisiin segmentteihin kuten jousimetsästys, majavanmetsästys, lehtokurpan metsästys, teeren ja metson metsästys kaikkine palveluineen kuten trofeet, koirat, matkajärjestelyt, oppaat. Vuokrataan oman metsän metsästysoikeus kullekin eläimelle erikseen. Liikevaihtoa lisää 3x 20 000 €/v. Pieni toimenpide, mutta poimitaan "marjatkin maasta" kuten Virossa tai Keski-Euroopassa. Metsästyspäivämaksu 50 €/pv + täysylläpitomaksut + kaatomaksut + trofeepalvelut + oppaan tipit. Kokeilua. Ympärivuotisuutta. Perustelut: Tälläkin tavalla parannetaan metsän tuottoa. Monessa maassa metsästys muodostaa jopa puolet metsän hehtaari tuotosta. Miksei Suomessa?
- Liikevaihdon lisäys: 3 x 20 000 €/v.
- Toimenpidelaji: Kehittämiskaista
- Aikajakso: 2019
- Vastuutahot: Metsäorganisaatiot ja -firmat, maaseutupalvelut
- Jaottelutekijä: matkailullinen merkitys.